

Regionale casuïstiek die tot de organisatorische aanbevelingen heeft geleid tav de hulp en opvang van slachtoffers

Zorg dat de (zorg)partijen een aanspreekpunt hebben binnen de gemeente; we gaan er in onderstaande vanuit dat dit de aandachtsfunctionaris mensenhandel is.

In gemeente X wordt een slachtoffer van seksuele uitbuiting aangetroffen door de politie. Deze wordt meteen overgebracht naar de opvang van SHOP in Den Haag waar het zorgtraject gestart wordt. De AVIM neemt de zaak binnen de politie op. Het komt regelmatig voor dat de gemeente hier niet van op de hoogte is.

Omdat de meeste gemeenten hier wel graag van op de hoogte zijn is het goed dat SHOP een aanspreekpunt heeft waar dit (anoniem) gemeld kan worden. Daarnaast zal SHOP over het algemeen de reguliere wegen binnen je gemeente bewandelen om bijvoorbeeld een Wmo indicatie te verkrijgen of om iemand in te schrijven. In sommige (spoed)gevallen of indien er iets misgaat is het wenselijk dat zij een aanspreekpunt hebben die de weg goed weet zoals in onderstaande situaties:

De aandachtsfunctionaris heeft goede connecties met o.a. de volgende afdelingen: Wmo, BRP.

In de opvang van SHOP bevindt zich een slachtoffer die door de politie onveilig geacht wordt in Den Haag en omstreken. Voor haar veiligheid moet het slachtoffer met spoed overgeplaatst worden naar een gespecialiseerde opvang in het noorden van het land. Het slachtoffer stond echter nergens ingeschreven op het moment dat zij aangetroffen werd in gemeente X maar er moet nu met spoed een Wmo indicatie krijgen voor de overplaatsing. SHOP heeft nog niet eerder casuïstiek uit gemeente X gehad en moet nu een contactpersoon hebben bij Wmo.

Een slachtoffer van buiten Europa heeft een verblijfsvergunning gekregen op basis van de b8 regeling. Er is door de IND twee V-nummers afgegeven en het slachtoffer heeft een andere geboortedatum in zijn paspoort staan dan geregistreerd. Ook is het moeilijk om zijn geboorteakte uit zijn land van oorsprong te verkrijgen. Hierdoor lukt het niet om het slachtoffer in te schrijven bij de BRP en krijgt hij geen toegang tot voorzieningen.

De aandachtsfunctionaris is op de hoogte van de beschikbare opvangplekken in zijn/haar gemeente.

Een slachtoffer die seksueel uitgebuit is door haar partner heeft in de regio haar sociale vangnet zitten waar zij veel steun aan ontleent. Zij kan echter niet bij haar familie of vrienden in huis opgevangen worden en komt in aanmerking voor de opvang van SHOP in Den Haag. Hier is echter geen plek waardoor het slachtoffer alleen buiten de regio opgevangen kan worden waardoor zij verder in een isolement dreigt te raken. Gezien haar uitbuiting binnen de huiselijk sfeer plaats heeft gevonden komt zij ook in aanraking voor een opvang voor huiselijk geweld en kan zij wellicht dichterbij huis terecht.

De gemeente kan een urgentie- of voorrangsregeling treffen in het kader van een Huisvestingsverordening voor slachtoffers van mensenhandel.

In de opvang van SHOP zitten meerdere slachtoffers die zelfstandig genoeg zijn om door te stromen naar een reguliere woning maar die nog niet lang genoeg ingeschreven staan. Hierdoor verblijven zij langer in de opvang dan noodzakelijk en is er geen plek voor nieuwe slachtoffers.

Kennis van terugkeer organisaties indien het slachtoffer niet in Nederland wilt of mag verblijven.

Indien de IND het recht op verblijf van een Niet-Nederlands slachtoffer intrekt moet het slachtoffer in principe terug naar het land van oorsprong. Schulden, angst of andere beweegredenen kunnen er echter voor zorg dat een slachtoffer besluit liever de illegaliteit in te gaan. Daarnaast willen Niet-Nederlandse slachtoffers vaak terugkeren naar hun land van oorsprong ondanks een rechtmatig verblijf. Dit kan echter moeilijk zijn omdat zij hiervoor geen financiële middelen hebben en/of geen perspectief in het land van oorsprong. Er zijn organisaties die het slachtoffer hierbij kunnen ondersteunen zoals IOM.

Duidelijkheid over meldpunt voor professionals en dit breed communiceren.

Naar aanleiding van gesprekken met professionals in jeugdzorginstellingen in de regio blijkt dat er onduidelijkheid is over waar slachtoffers van mensenhandel gemeld moeten worden. Het is niet duidelijk of zij vallen onder meldcode van VeiligThuis en/of VeiligThuis de instantie is waar gemeld moet worden of dat dit SHOP is. De gemeente heeft gesprekken met deze organisaties en kan aansturen op heldere samenwerkingsafspraken tussen VeiligThuis en SHOP. Het is daarbij dan ook van belang dat professionals op de hoogte zijn van deze afspraken.

Belangrijk is dat voor de registratie van slachtoffers SHOP op de hoogte is van het aantal slachtoffers in de regio zodat zij dit kunnen registreren bij Comensha die de cijfers aanlevert aan o.a. de Nationaal Rapporteur mensenhandel.

Onder de aandacht brengen van SHOP bij instanties die mogelijk met slachtoffers in aanmerking komen.

In de meeste gemeenten zijn er niet tot nauwelijks mensenhandel casussen geweest. Hierdoor is SHOP nog niet overal bekend. Maar juist omdat lokale organisaties weinig tot geen ervaring hebben met mensenhandel is het voor het slachtoffer van belang dat zij aangemeld worden bij SHOP. SHOP kan namelijk vanuit hun specialisatie het slachtoffer ondersteunen en begeleiden naar de juiste juridische en maatschappelijke ondersteuning. De gemeente heeft met veel van deze instanties een relatie: denk aan zorgprofessionals, onderwijsinstanties, wijkteams, gemeentelijke toezichthouders, wijkagenten etc. In de gesprekken met deze instanties kan de gemeente een belangrijke rol spelen door SHOP onder de aandacht te brengen.